

ВІДГУК

**офіційного опонента — доктора педагогічних наук,
професора кафедри теорії та історії музичного виконавства
Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Юника Дмитра Григоровича
на дисертаційну роботу Лі Менцзе
«Формування готовності студентів факультетів мистецтв
до самостійної інтерпретації музичних творів», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Аналіз тексту дисертаційної роботи Лі Менцзе та опублікованих ним наукових праць уможливив представлення розгорнутої характеристики основних результатів дослідження та визначення відповідності дисертаційної роботи сучасним вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії.

1. Актуальність обраної теми дисертації та її зв'язок з науковими планами, програмами та темами.

Сучасні виклики, поставлені суспільствами розвинених країн світу щодо підготовки креативних, компетентних та конкурентоспроможних педагогічних кадрів, обумовлені стійкою тенденцією, спрямованою на модернізацію мистецької освіти всіх рівнів. Значущим чинником цієї тенденції є стратегічна спрямованість закладів вищої освіти на інструментальну підготовку бакалаврів музичного мистецтва на інтегративних засадах. З огляду на вищезазначене, тема дисертаційного дослідження Лі Менцзе є актуальною.

Актуальність дослідження підтверджується також тим, що дисертація є складовою плану науково-дослідної роботи кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Українського державного університету імені Михайла Драгоманова і складає частину комплексного дослідження з теми «Зміст, форми і методи удосконалення

інструментальної підготовки здобувачів вищої мистецької освіти» (протокол №8 від 07.02.2024 р.).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, їх достовірність та наукова новизна.

Високий ступінь достовірності результатів дослідження Лі Менцзе підтверджується теоретико-методологічною обґрунтованістю вихідних позицій представленої роботи, детальним теоретичним аналізом основних понять за темою дисертації. Окрім цього, достовірність результатів дисертаційної роботи також обумовлена об'єднаним методологічним підґрунтям комплексного, інтегративного та смислового підходів, відповідністю теоретичних та емпіричних методів дослідження процесам досягнення мети і виконання поставлених завдань.

На основі аналізу науково-теоретичних засад вивчення актуальної проблеми мистецької освіти, а також проведеного емпіричного дослідження щодо ефективності запропонованої методичної моделі дисертанткою розроблено і експериментально апробовано сукупність авторських методів, засобів та прийомів формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів.

Дисертаційна робота ґрунтується на розгалуженій джерельній базі (дисертаційні дослідження, автореферати, наукові статті у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, колективні та одноосібні монографії тощо), яка містить багатоаспектні підходи, різноманітні ідеї й погляди щодо сутності та специфіки досліджуваної проблеми. Багатоаспектність та розгалуженість джерельної бази свідчить про належний рівень обґрунтованості наукових положень, отриманих результатів та практичних рекомендацій щодо формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

- *вперше* представлено нову концепцію формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів цілеспрямованим розвитком умінь та навичок визначення складових їх музичної форми, а також проектуванням власних виконавських версій інтерпретації кожного мистецького твору;

- *вперше* уточнено сутність поняття «готовність студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів»;

- *вперше* розроблено трьохетапну методику цілеспрямованого формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів та педагогічний інструментарій її реалізації у навчальному процесі майбутніх фахівців мистецької спрямованості.

Удосконалено методи досягнення точного інтонаційно-ритмічного звукового відтворення нотного тексту музичних творів.

Подальшого розвитку дістали форми і методи педагогічного управління процесом самостійного формування музично-виконавських умінь та навичок студентами факультетів мистецтв.

3. Значущість результатів дослідження для науки і практики.

Практична цінність одержаних результатів дослідження полягає у розробці та апробації методики поетапного формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів. Отримані теоретичні висновки й експериментальні дані можна використовувати для певної корекції та розробки методики цілеспрямованого формування означеного феномену в навчальних закладах різного рівня акредитації.

4. Структура та зміст дисертації, її завершеність і відповідність встановленим вимогам щодо оформлення такого типу наукових праць.

Структура дисертаційного дослідження є логічною, послідовність розділів та підрозділів відповідає черговості виконання поставлених

завдань, сформульовані висновки забезпечують завершеність роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, списку використаних джерел до кожного з розділів, загальних висновків та додатків.

У *вступі* на основі розкритої актуальності проблеми дослідження точно й виважено сформульовано науковий апарат дисертаційної роботи, окреслено мету, поставлено основні завдання, конкретизовано теоретичні та емпіричні методи дослідження, визначено наукову новизну, а також теоретичне й практичне значення дисертаційної роботи.

У першому розділі — *«Теоретичні основи дослідження процесу формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів»* — здійснено теоретичне обґрунтування означеної проблеми, розкрито сутність понять «виконавець», «виконання», «аналіз», «трактування» та «інтерпретація». Саме це надало змогу Лі Менцзе дійти висновку, що готовність студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів є не вродженою, а набутою цілісною інтегральною системою з комплексу розвинених індивідуальних властивостей майбутніх митців, синергійність впливу яких забезпечує функціонування психічних процесів, спрямованих на мобілізацію власних творчих ресурсів необхідних як для проєктування різних виконавських версій інтерпретації музичного твору, так і для реалізації однієї з них в умовах її прилюдної презентації (дис. 65, 214 тощо).

У другому розділі — *«Діагностувально-пошукова робота з формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів»* — визначено критерії та показники досліджуваного феномену з урахуванням специфіки їх оцінювання; розроблено технології обробки результатів контрольних вимірів кожного показника оцінювання критеріїв досліджуваного

феномену та обґрунтовано технології умовного його розмежування на рівні; описано результати проведення контрольних замірів стану сформованості досліджуваного феномену у студентів факультетів мистецтв за кожним показником розроблених його критеріїв тощо.

Саме це надало змогу Лі Менцзе дійти висновку, що теорія та практика фахової підготовки майбутніх учителів мистецької спрямованості потребує ефективних методик цілеспрямованого формування у них готовності до самостійної інтерпретації музичних творів (дис. с. 146, 147, 216 тощо).

У третьому розділі — *«Експериментальна робота з формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів»* — висвітлено результати проведеного формувального експерименту, спрямованого на:

- розробку концепції методики експериментального формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів;

- визначення та обґрунтування педагогічних умов, створення яких надає змогу реалізовувати алгоритмічні настанови, спрямовані на формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів;

- проектування структурно-функціональної моделі цілеспрямованого формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів;

- реалізацію експериментальної перевірки ефективності розробленої методики формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів у практичній діяльності майбутніх фахівців мистецької спрямованості.

Заслуговує схвальної оцінки науковий стиль викладу матеріалу цього (третього) розділу дисертаційної роботи (сс. 152–213). Взірцевими є

чіткість та лаконічність аргументації щодо розподілу студентів за рівнями сформованості між контрольною та експериментальною групами.

5. Повнота викладу результатів дисертаційної роботи в опублікованих працях.

Наукові положення та висновки дисертаційної роботи Лі Менцзе достатньо повно відображено у 6 одноосібних наукових працях, з яких: 1 стаття у міжнародному науковому виданні, 3 статті у наукових виданнях України з педагогіки категорії «Б», 2 роботи апробаційного характеру.

6. Дискусійні положення/зауваження до дисертації.

У дисертаційній роботі Лі Менцзе є певні недоліки, що викликають зауваження дискусійного характеру.

1. У дисертаційній роботі досить ґрунтовно викладено сутність поняття «готовність студентів-піаністів факультетів мистецтв закладів вищої освіти до самостійної інтерпретації музичних творів», де вказується на те, що це є цілісне інтегральне утворення з комплексу розвинених індивідуальних властивостей майбутніх піаністів, синергійність впливу яких забезпечує функціонування психічних процесів, спрямованих на мобілізацію власних творчих ресурсів, необхідних для самостійної інтерпретації музичних творів (дис. 65, 214 тощо). Разом з тим, питання функціонування саме яких психічних процесів залишилося відкритим.

2. Не викликає сумніву висунута автором дисертаційного дослідження теза, що створення в уяві студентів-піаністів факультетів мистецтв чітких оригінальних/унікальних версій звучання музичних творів забезпечує успішність формування готовності до самостійної їх інтерпретації. Простежується потреба ще й у деталізації прийомів швидкої побудови музичних образів, адже ця інформація надала б цій тезі ще більшої практичної значущості.

3. Без сумніву, представлена авторська поетапна методика цілеспрямованого формування готовності студентів факультетів мистецтв

до самостійної інтерпретації музичних творів заслуговує схвальної оцінки, особливо третій її етап, де описано технологію збагачення уявних версій виявленими наскрізними рельєфними лініями (інтонаціями, ритмо-формулами тощо), якими формується смислова єдність у кожному варіанті виконавської версії. Відповідно до змістового аналізу третього етапу авторської методики, доцільно було б ще й систематизувати розкриття механізмів підсилення презентованої виконавської версії інтерпретації музичних творів корекцією деяких ознак в умовах прилюдного виступу.

4. Важко переоцінити практичне значення розроблених педагогічних умов, створення яких забезпечує цілеспрямоване формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів. На наш погляд, доцільно було б більш деталізовано розкрити аспекти залежності досліджуваного феномену від індивідуально-творчого потенціалу кожного студента-піаніста як потужного чинника його особистісного розвитку.

5. У заключній частині дефінітивної характеристики базового поняття «готовність студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів» зазначається, що вона (готовність) уможливорює особистісне і професійне зростання виконавця. У дослідженні широко розкрито шляхи професійного зростання студента-піаніста під час інструментальної підготовки у відповідності до розробленої організаційно-методичної моделі, але, на наш погляд, недостатньо розкрито залежність продуктивності означеного процесу від фахової майстерності викладача закладу вищої освіти.

Втім, наведені вище зауваження, рекомендації та побажання не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, якій притаманні високий теоретико-методологічний рівень, інноваційність та оригінальність.

7. Загальні висновки.

Отже, дисертаційна робота *«Формування готовності студентів факультетів мистецтв до самостійної інтерпретації музичних творів»* за своїм теоретико-методологічним рівнем, науковою новизною, аргументованістю теоретичних положень, висновків, а також за практичним значенням відповідає сучасним вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, а її автор — Лі Менцзе — заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 — Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

06.01.2026 р.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії та історії
музичного виконавства Національної
музичної академії України
імені П. І. Чайковського

Проректор з навчальної роботи
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського

Д. Г. Юник

Підпис:
Засвідчую: начальник загального відділу
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського

В. О. Бондарчук

Підпис:
Засвідчую: начальник загального відділу
Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського